

12.08.2013.

Razgovarao: Ismar ŠMIGALOVIĆ

SARAJEVO, 11. AVGUSTA (ONASA) - Generalna direktorica kompanije Bekto Precisa Enisa Bekto u intervjuu za Agenciju ONASA, između ostalog, govori o uspjesima na stranim tržištima, te planovima za povećanje izvoza, radu kompanije u uslovima ekonomске krize, novim

investicijama, unapređenju tehnologije, te poslovanju kompanije Bekto Precisa u prethodnom periodu.

ONASA: Međunarodna finansijska korporacija IFC nedavno je kompaniji Bekto Precisa odobrila kredit od osam miliona eura. Za šta će biti utrošena odobrena sredstva?

BEKTO: IFC je članica Svjetske banke i u vlasništvu je 184 zemlje svijeta. Najveća je globalna finansijska institucija za poticaj ekonomskog rasta privatnog sektora u zemljama u razvoju i stvara mogućnost za ljude da poboljšaju svoj životni standard. I naša zemlja je članica IFC od 1996. godine i do sada je koristila značajna sredstva ove finansijske institucije u različitim oblastima, naročito zdravstvu, infrastrukturi i poljoprivredi.

Kompanija Bekto Precisa je vrlo uspješno prošla sve faze monitoringa ove institucije i kao rezultat te veoma striktne procedure monitoringa, odobren nam je kredit. Sredstva će biti utrošena u dalji razvoj kompanije, proširivanje proizvodnje i zapošljavanje novih radnika.

ONASA: Na koja tržišta Bekto Precisa izvozi proizvode i namjeravate li u narednom periodu proširiti tržište?

BEKTO: Bekto Precisa izvozi svoje proizvode najvećim dijelom u zemlje Evropske unije, ali isto tako ostvarujemo značajan izvoz u SAD, zemlje susjede Hrvatsku, Sloveniju, Srbiju i Crnu Goru, kao i u zemlje Bliskog Istoka. Svaki proizvođač, pa tako i mi, želi plasirati svoje proizvode što šire na tržištu.

Mi svoje širenje uvijek gradimo strpljivo i temeljito bez naglih ekspanzija, jer želimo zadržati osvojene pozicije na tržištu dugoročno. Znamo da je lakše ući na tržište nego se tu održati ali naši proizvodi su vrhunskog kvaliteta i to je naša najveća garancija kod kupaca. Nije nam se do sada nikad desilo da smo izgubili nekoga ko je jednom postao naš kupac.

Poslovna filozofija kompanije Bekto Precisa je da su kupci naši najvažniji partneri i da sve podredimo njihovom zadovoljstvu. Znam vrlo dobro iz iskustva, da ako nemate zadovoljne kupce, onda ih uopće nemate.

Zato širenje tržišta uopće nije moguće zamisliti bez povjerenja kupaca u vaše proizvode. Iz naših ukupnih poslovnih pokazatelja proteklih godina, proizvodnja je rasla za više od 30 posto svake godine. Mislim da je to najbolji pokazatelj kvaliteta naših proizvoda i povjerenja naših partnera s kojima sarađujemo.

ONASA: Ko su vaši najveći kupci na području BiH?

BEKTO: Svi naši kupci su veliki i ne kvalificiramo ih po tome ko je najveći, već s kime najduže radimo. Ako s nekim poslovno sarađujete godinama to, prije svega, svjedoči o obostranom povjerenju i tako nekako ispada da su naši najveći kupci oni s kojima najduže sarađujemo, iako gledano po pojedinačnim narudžbama, ne izgleda tako.

Matematika, međutim, pokazuje upravo to. Želim da naglasim da mi imamo izvrsne odnose s našim poslovnim partnerima u BiH i da se ti odnosi svakodnevno produbljuju na obostrano zadovoljstvo.

ONASA: Da li osjetite posljedice svjetske ekonomске krize u svom poslovanju?

BEKTO: Posljedice svjetske ekonomске krize osjećaju svi, bez izuzetka. Svjedoci ste i sami koliko je propalo svjetski poznatih kompanija, koje su se istopile kao sapunica pred našim očima, što kod svakog poslovnog čovjeka izaziva zebnju.

Mi, naravno, nismo globalna kompanija, ali itekako osjećamo pad industrijske proizvodnje u Evropskoj uniji, jer se direktno odražava i na naše poslovanje. Istina, imamo i neke prednosti jer smo multidisciplinarna proizvodna kompanija koja ne ovisi samo od jedne industrijske grane i vrlo smo fleksibilni i operativni u svakom smislu.

To značajno umanjuje "bol" ekonomске krize, ali ne rješava njen problem u potpunosti. Budući da imamo višedecenijsko iskustvo u biznisu, upravljanje proizvodnjom i kompanijom smo prilagodili brzini koju možemo podnijeti.

Iako je kriza, mi smo "plivali uzvodno" i ostvarivali godišnji rast veći od 30 posto, broj zaposlenih je porastao 50 puta za osam godina, a vrijednost kompanije uvećana je za nekih 25 puta. Veoma smo striktno ustrojili našu kompaniju i procedure po kojima se odvijaju svi lanci poslova, jer znamo da vrijeme u kojem radimo ne dopušta nonšalantnost.

Možda sve ovo što govorim može izgledati kao da se hvalim, međutim, ja samo želim da iznesem poslovne pokazatelje naše kompanije. Smatram da su to rezultati na koje bi svaka kompanija bila ponosna.

ONASA: Koji su najznačajniji planovi kompanije Bekto Precisa u ovoj godini, odnosno možete li najaviti neku novu investiciju?

BEKTO: Kompanija Bekto Precisa ušla je prije par mjeseci u poslovnu zonu Vitkovići i tamo su

već instalirane naše proizvodne mašine. Ako imate u vidu da je poslovna zona izgledala kao Hirošima nakon rata, možete samo prepostaviti koliki je poslovni podvig investirati u tu zonu i raditi rekonstrukciju čitavog područja, veličine omanje varoši sa svom potrebnom infrastrukturom, da biste je samo vratili u funkciju.

To će biti najljepša industrijska zona u našoj zemlji i u regionu, ali morate znati da sve to radimo iz pepela. Žao mi je što za godinu ili dvije nećete uopće moći zamisliti koliki napor smo uložili da raščistimo ruševine i pretvorimo ih u tvornice visokih tehnologija usklađenih s okolišem i ambijentom u kojem su smještene.

Mi smo tako počeli s našom prvom fabrikom u Goraždu Bekto Internacional odmah iza rata i koju smo kasnije prodali uglednoj njemačkoj kompaniji Emka. Tako smo izgradili i Bekto Precisu i za samo osam godina napravili kompaniju kakvih je vjerovatno malo i u čitavom regionu jugoistočne Evrope. Tako će biti i u Vitkovićima.

Ponosni smo, jer pred našim očima niče i raste nešto lijepo i novo što otvara mogućnost za širenje naše proizvodnje i uposlenje još mnogo ljudi u bliskoj budućnosti.

ONASA: Koliko pažnje posvećujete unapređenju tehnologija?

BEKTO: U pogonima naše fabrike instalirano je 280 visokosofisticiranih mašina za proizvodnju industrijskih alata u različitim industrijskim granama, a naročito u auto-industriji, elektro-industriji, sportskoj i drugim proizvodnim oblastima, te za proizvodnju proizvoda od plastike, metala, kombinacije metal-plastika, LED rasvjete i mnogo drugih proizvoda.

Mi smo, slobodno to mogu reći, industrijski model kakve možete vidjeti samo u najrazvijenijim zemljama svijeta. Dodatno smo se "obnovili" s deset robova-računara za naš konstrukcioni i inovativni biro. To su mašine koje nam omogućuju da se naše konstrukcije, inovacije i izumi pripremaju prema posljednjim tehnološkim i softverskim dostignućima, a preciznost izrade naših finalnih proizvoda se mjeri u mikronima.

Mi ne ulažemo samo u mašine, već i u edukaciju i školovanje naših uposlenika. Naš najveći resurs su naši mladi educirani kadrovi. Istina, ako nemate takvu opremu kakvu mi imamo onda je teško i educirati i pripremati ljude za visoke tehnologije.

Pored edukacije naših uposlenika, mi kroz međunarodnu razmjenu studenata educiramo i strance. Upravo sada kod nas dolaze na edukaciju četiri svršena studenta mašinstva iz Španije, Maroka, Tunisa i Austrije. Ovaj aranžman ugovorila je IAESTE BiH, Udruženja za međunarodnu razmjenu studenata radi stručne prakse. Nakon šest sedmica provedenih na praksi u kompaniji Bekto Precisa dobit će certifikat o uspješno završenoj praksi iz oblasti mašinstva.

ONASA: Dobitnik ste priznanja "Najbolja evropska kompanija i najmenadžer". Koji je značaj ovog priznanja za Vas i šta smatrate ključem Vašeg uspjeha?

BEKTO: Moja kompanija i ja smo primili dosta domaćih, ali i inozemnih priznanja za rezultate koje smo ostvarivali i koje ostvarujemo u našem poslovanju. Naš posao ne radimo radi nagrada i priznanja, ali nam imponuje kad šira društvena zajednica pozitivno ocjenjuje i valorizira naš rad. To pokazuje da ste korisni i društvu koje vam zbog toga dodjeljuje priznanje i iskazuje neku vrstu zahvalnosti.

Čini nas ponosnim kad možemo učiniti nešto korisno, nešto što pomaže ljudima da bolje žive, neki mali doprinos da nekog usrećite bar na trenutak, a da ne govorim koliko je važno biti društveno odgovorna kompanija koja zapošljava 400 ljudi. U vrijeme krize, najvažnije je sačuvati posao i proizvodnju od koje žive svi uposlenici. U ovome priznanju je veliki poticaj za nas i ohrabrenje da smo na dobrom putu i daje nam satisfakciju da se poštuje naš rad i rezultati.

Ako bih trebala da ukratko definiram ključ uspjeha mene osobno i kompanije Bekto Precisa, onda bi to bila izumiteljsko-kreativna energija moga oca i njegovog konstrukcionog biroa koji je pokretačka snaga svih naših aktivnosti, domaćinsko upravljanje svim tokovima proizvodnje i menadžmenta kojim ja rukovodim i porodična odanost koju smo svi usvojili od moje majke kojoj sam, kao i ocu, beskrajno zahvalna za sve što sam naučila i postigla u životu. (kraj)

Izvor : Onasa